

«Nudge» og gjennomstrømming

Per Einar Garmannslund
Dosent Ph.d.

- Learners who are not tuned in will tune out, and ultimately turn off.
- Snow 1992

Hva har fått oss/kan få studentene til å gjennomføre studier og utdanning?

- Tydelige mål?
- Høy motivasjon?
- Sterk interesse?

Hvordan står det til?

- Av de 46 000 nye studentene som startet opp utdanning ved universiteter og høyskoler for 10 år siden, var det 34 % som ikke hadde fullført utdanningen i løpet av 8 år.
 - Mer enn 15 000.
 - Menn – 39 % og kvinner 31%.
- Kilde: SSB (2018)

3-årige bachelorutdanninger

Kilde: SSB

3-årige bachelorutdanninger ¹

	2013-2018							
	Antall	Prosent						
	I alt	Fullført innen 3 år ²	Fullført innen 5 år ²	Fortsatt i et av studiene som inngår i utvalget	Fullført annet studium enn de som inngår i	I gang med annet studium som ikke inngår i utvalget per 1.10. siste år	Avbrutt	
Begge kjønn	Bachelor, fag- og yrkesfaglærer					520	68,3	14,6
Menn	Bachelor, ingeniørfag					3 662	53,8	15,9
Kvinner	Bachelor, sykepleie					4 296	55,3	24,4
Studium ved avslutning	Bachelor, helsefagutdanninger, ikke sykepleie					2 251	52,5	22,6
Bachelor, førskole-/barnehagelærerutdanning	Bachelor, helse-, sosial- og idrettsfag					2 731	58,3	17,5
Bachelor, fag- og yrkesfaglærer	Bachelor, humanistiske og estetiske fag					3 448	42,9	12,8
Bachelor, ingeniørfag	Bachelor, lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, ikke allmenn-/grunnskolelærer					568	56,5	15,1
Bachelor, sykepleie	2 898	41,1	18,3	11,4	1,2	9,8	18,2	
Bachelor, helsefagutdanninger, ikke sykepleie	227	44,9	15,4	6,2	1,3	3,5	28,6	
Bachelor, helse-, sosial- og idrettsfag	1 063	73,8	13,7	2,9	0,3	1,1	8,1	
Bachelor, humanistiske og estetiske fag	106	84,9	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bachelor, lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, ikke allmenn-/grunnskolelærer								
Bachelor, samfunnsfag og juridiske fag								
Bachelor, økonomiske og administrative fag								
Bachelor, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag, ikke ingeniørutdanning								
Bachelor, primærnæringsfag								
Bachelor, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag								
Bachelor, uoppgitt fagfelt								

¹ Studenter som startet på utvalgte 3-årige studium for første gang i perioden 1.10.åååå-1 -30.09.åååå inngår i tallene. (F.eks. for startår 2005 blir startperioden 1.10.2004 - 30.09.2005)

² Antall år er beregnet på følgende måte: -3 år = 40 mnd., 5 år = 41-64 mnd.

Mulige årsaker?

- Svaret avhenger av hvem du spør, men både elever/studenter og faglærere peker ofte på **motivasjon** som en avgjørende faktor.
- Problemet er at motivasjon kan være upålitelig.
- Motivasjon avhenger av fysiologiske faktorer (hormoner, blodsukker, helsenivå, +++)
- Avhenger av psykologiske faktorer (generell sinnstilstand, psykiske helseutfordringer, følelser, interesse, +++)
- Lov om minkende entusiasme:
 - Femte pizzastykke gir ikke samme glede som det første.
 - Nyttårsforsetter – trene – helsestudio - støttemedlem

Utsettelsesatferd

- Utsettelsesatferd representerer en motsats til gode lærings- og arbeidsvaner, og gir derfor en viktig pekepinn om elevene arbeid på en hensiktsmessig måte med skole og skolearbeid.
- Utsettelsesatferd eller prokrastinering, defineres som frivillig å utsette en planlagt og nødvendig handling, til tross for at man blir dårligere stilt på grunn av utsettelsen.

Utsettelsesatferd øker i ungdomsskolen.

Eksempel på påstand elevene svarte på:

«Selv om jeg har bestemt meg for å gjøre en innsats, utsetter jeg ofte skolearbeidet».

	8. trinn	9. trinn	10. trinn
Helt uenig/uenig	46 %	39 %	28 %
verken/eller	26 %	27 %	28 %
Helt enig/enig	28 %	35 %	44 %

Oppsummering av funn knyttet til utsettelsesatferd.

Bruk av utsettelsesatferd øker fra 8. klassetrinn til 10. klassetrinn, noe som betyr at mange elever har bedre arbeidsrutiner når de begynner på ungdomsskolen enn når de slutter.

Elever som sliter med utsettelsesatferd er mindre motiverte for skolearbeid. Det er samtidig klar korrelasjon mellom bruk av utsettelsesatferd og opplevelse av ikke å trives på skolen.

Årsaker til alvorlig utsettelsesatferd – en kompleks sak

- En forklaring kan være at elever ikke utvikler tilstrekkelig selvdisiplin som behøves for å møte økte faglige krav og forventninger etter hvert som de blir eldre.
- Elever må ofte lære kunnskaper og ferdigheter som de selv ikke er spesielt motiverte for å lære. Da kan det være en avgjørende faktor å ha nok selvdisiplin til å utføre nødvendig skolearbeid trass opplevelsen av å ikke være spesielt motivert.

Årsaker til alvorlig utsettelsesatferd – en kompleks sak

- Duckworth og Seligman (2005) viser til at elever som utviser selvdisiplin i læringsarbeidet klarer seg bra i skolen. Faktisk har selvdisiplin større betydning enn IQ som prestasjonsdrivende faktor.
- Lav selvdisiplin kan for mange av våre elever være en viktig forklaring på svake lærings- og arbeidsvaner og høy grad utsettelsesatferd.

Motivasjon - selvdisciplin

- Jeg er motivert for å stå opp klokka seks, men jeg har ikke selvdisciplin til å stå opp klokka seks.
- Det pågår en vedvarende forhandling mellom latsabben og den iherdige i meg.
- Hva kan jeg gjøre for å dempe innflytelsen fra latsabben?
- Clocky
- Folk flest ser nytten av å forplikte seg til treningsopplegg, leseklubber osv. Førforpliktelsen er nøkkelen til selvdisciplin, og rutiner bidrar til utholdenhet.
- Elever kan f.eks. tjene på at skolen gir anledning til å forplikte seg på langsiktige avtaler som gir uttelling for ulik innsats.
 - EKS: Dansk gymnasium

Nudging – påvirke menneskers valg

- Nudge - handler om å påvirke menneskers valg.
- Begrense muligheten for å gjøre dårlige valg.
- Ansvarliggjøre og forplikte.
- Grunnskolelærerutdanning – studenter som ikke har fullført sin BA oppgave.
 - Tydelige oppgaver, kort frist, videre forløp avhenger av at studenten leverer.

Nudging – påvirke menneskers valg

- Utfordringer:
 - Valgutsettelse – jo mer komplekse valg eller informasjon jo større tendens til å utsette.
 - Feiler i å beregne hvor lang tid ting tar.
 - Tendensen til å velge kortsiktig belønning fremfor det langsiktige.

Hvordan kan vi «nudge» gode lærings- og arbeidsvaner?

- Ingen fasiter eller kjappe løsninger å tilby.
- MEN – vi har fått innsikt i noen virkningsfulle mekanismer.
- Når elever setter av tid til nødvendig arbeid og innsats synker utsettelsesatferd i betydelig grad (i mange tilfeller så mye som 50 %).
- Å lære om planlegging og tidsstyring er av stor betydning for de studentene som sliter med f.eks. utsettelsesatferd.
- Vi har også indikasjoner på at der hvor en har «nudging» -mekanismer reverseres uheldige vaner og nye og bedre etableres.

Nugding på UiA

- PER strategy
 - Utvikle gode vaner på planlegging, tidsstyring, evaluere egne prestasjoner, peer review
- FYSE
 - Viderekommende studenter leder studentgrupper i pensumgjennomgang og oppgaveløsning.
 - Høy studentaktivitet
 - PER strategy er et verktøy i dette arbeidet.
 - lage planer, to do lister, peer review

Til slutt

- Vaner kan endres og det er ofte små steg som utgjør en stor forskjell.
 - Mini-vaner – utfordrer min vanetenkning om vaner.